

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Kinisjärvi, Marja; Manninen, Minna; Rainto, Satu; Halvari, Johanna

Julkaisun nimi: Suomessa on turvallista olla raskaana ja synnyttää

Julkaisuvuosi: 2021

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kinisjärvi, M., Manninen, M., Rainto, S. & Halvari, J. (17.9.2021). Suomessa on turvallista olla raskaana ja synnyttää. *Kaleva*, s. 33.

Suomessa on turvallista olla raskaana ja synnyttää

Maailman terveysjärjestö WHO:n julistamaa potilasturvallisuuspäivää vietetään 17.9.2021. Vuodesta 2019 lähtien järjestetyn päivän tarkoituksena on lisätä tietoisuutta asiakas- ja potilasturvallisuudesta. WHO on valinnut vuoden 2021 teemaksi äidin ja vastasyntyneen turvallisuuden.

Maailmanlaajuisesti raskaus ja synnytys ovat suurimpia äiti- ja perinataalikuolleisuutta aiheuttavia tekijöitä. Maailmalla kuolee päivittäin 800 äitiä raskaus- ja synnytyskomplikaatioihin ja noin 8 000 vastasyntynyttä ensimmäisen elinkauden aikana.

Tilastojen mukaan Suomessa ja Pohjoismaissa on turvallista olla raskaana ja synnyttää; valtaosa lapsista syntyy täysiaikaisina ja terveinä hyvin sujuneen raskauden jälkeen.

Moniammatillinen yhteistyö suomalaisen äitiysneuvolan, äitiyspoliklinikan ja synnytysyksiköiden välillä on osaavaa, suunnitelmallista ja jatkuvaa. Asiakkaat kokevat äitiyshuollon luotettavaksi, leimamattomaksi ja koko perheen hyvinvoinnista aidosti kiinnostuneeksi.

Raskauden aikaisten riskien ja ongelmien tunnistaminen on mahdollista jo varhain ja tarvittava hoito voidaan järjestää nopeasti. Äitiysneuvolat tavoittavat lähes kaikki potentiaaliset asiakkaansa - palveluja käyttää Suomessa 99,6 prosenttia raskaana olevista.

Synnytysturvallisuus ei ole pelkästään tilastoja ja lukuja.

Synnyttäjälle ja perheelle kokemus hyvästä syntymästä koostuu fyysisestä ja psyykkisestä turvallisuudentunteesta; osaavasta ja yksilöllisestä hoidosta ja kohtaamisesta, itsemääräämisoikeuden toteutumisesta sekä hoidon jatkuvuudesta.

”Raskauden ja synnytyksen hoito on tärkeää suunnitella yhdessä perheen kanssa toiveet ja turvallisuusnäkökulmat huomioiden.”

Suomessa joka kymmenes nainen kärsii vaikeasta synnytyspelosta. Raskauden ja synnytyksen hoito on tärkeää suunnitella yhdessä perheen kanssa toiveet ja turvallisuusnäkökulmat huomioiden. Suomessa synnytys ja sen jälkeinen hoito tapahtuu pääsääntöisesti synnytysairaalassa. Tavoitteena on synnyttäneen äidin, vastasyntyneen ja perheen paras mahdollinen hoito eri tilanteissa.

Suomessa on lakkautettu pieniä synnytysyksiköitä ja siksi synnytysmatka voi pisimmillään olla Utsjokelta Rovaniemelle yli 450 kilometriä. Tämä luo omat haasteensa pohjoissuomalaisille perheille sekä terveydenhuollon ammattilaisille ja heidän koulutuksilleen.

Suunnittelemattomien sairaalan

ulkopuolisten synnytysten lisäksi suunnitellut kotisyntytykset ovat myös lisääntyneet jonkin verran.

WHO nostaa potilasturvallisuuspäivänä huolenaiheeksi myös sukupuolten tasa-arvon, väkivallan ja kunnioittavan hoidon. Covid-pandemia on tuonut lasta odottaville perheille uusia huolenaiheita liittyen rokotuksiin, tukihenkilöiden mukanaoloon ja hoitokäytänteisiin.

Kättilökoulutus antaa valmiudet toimia itsenäisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden asiantuntijana säännöllisen raskauden, synnytyksen, lapsivuoteen aikana ja lisäksi naisten terveyden ja naisten tautien hoitotyön asiantuntijana. Kättilöt osaavat tehdä itsenäisesti päätöksiä ja toimia nopeasti muuttuvissa tilanteissa osana moniammatillista tiimiä.

EU-direktiivit määrittelevät kättilökoulutusta osana potilasturvallisuutta ja laadunvarmistusta; sen kesto ja teoreettista sisältöä sekä määrällisiä suorituksia kliinisissä opinnoissa. Kättilöt saavat valmistuessaan myös sairaanhoitajan pätevyuden. Koulutus ja monialainen tutkimus ovat keinoja ylläpitää ja parantaa äidin ja vastasyntyneen turvallisuutta.

JOHANNA HALVARI, MARJA KINISJÄRVI, MINNA MANNINEN, SATU RAINTO

Oamkin kättilötyön lehtorit